

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра гігієни, медичної екології та громадського здоров'я

Силабус навчальної дисципліни
«Детермінанти здоров'я населення та заходи профілактики»

Обсяг навчальної дисципліни	Загальна кількість годин на дисципліну: 180 годин, 6 кредити ЄКТС
Дні, час, місце проведення навчальної дисципліни	За розкладом занять. Кафедра гігієни, медичної екології та громадського здоров'я Одеса, вул. Пастера 11.
Викладач	Професор Бабієнко В.В. Ст. викл. Рожнова А.М. Доцент Шанигін А.В. Доцент Горошков О.В. Доцент Коболєв Є.В. Ст. викл. Дубовик С.Л. Ст. викл. Ватан М.М.
Контактна інформація	Довідки за телефонами: Рожнова Анастасія Михайлівна, завуч кафедри 0931010117 E-mail: anastasii.rozhnova@onmedu.edu.ua Очні консультації: з 14.00 до 17.00 кожного четверга, з 9.00 до 14.00 кожної суботи Онлайн-консультації: з 16.00 до 18.00 кожного четверга, з 9.00 до 14.00 кожної суботи за попередньою домовленістю. Посилання на онлайн - консультацію надається кожній групі під час занять окремо.

КОМУНІКАЦІЇ

Комунікація зі здобувачами буде здійснюватися аудиторно (очно).

Під час дистанційного навчання комунікація здійснюється через платформу Microsoft Teams, а також через листування електронною поштою, месенджером Telegram(через створені групи для кожної групи, окремо через старосту групи).

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Предмет вивчення дисципліни –Фактори, що визначають стан здоров'я населення, включаючи біологічні, поведінкові, соціальні, економічні, екологічні та медичні детермінанти, а також ефективні профілактичні стратегії на індивідуальному, груповому та популяційному рівнях..

Мета дисципліни: Сформувати у здобувачів вищої освіти системне уявлення про комплекс детермінант здоров'я, їхній взаємозв'язок і вплив на громадське здоров'я, а також навчити застосовувати принципи та підходи до профілактики захворювань і зміцнення здоров'я населення.

Завдання дисципліни:

- Ознайомити студентів з концепцією детермінант здоров'я за моделями ВООЗ та інших міжнародних організацій.
- Проаналізувати роль соціально-економічних, культурних та екологічних факторів у формуванні здоров'я населення.
- Сформувати знання щодо заходів первинної, вторинної та третинної профілактики.
- Розвинути навички оцінювання факторів ризику та планування

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра гігієни, медичної екології та громадського здоров'я

профілактичних інтервенцій.

- Навчити інтегрувати міжсекторальний підхід до профілактики та промоції здоров'я.

Очікувані результати:

У результаті вивчення дисципліни здобувач повинен:

Знати:

- Основні класифікації та моделі детермінант здоров'я (модель Даля-Грен, модель «зонтика» ВООЗ тощо).
- Біологічні, поведінкові, соціальні, економічні, освітні та екологічні фактори, що впливають на здоров'я.
- Поняття і види профілактики: первинна, вторинна, третинна.
- Роль охорони здоров'я, освіти, соціальної політики в системі зміцнення здоров'я.
- Принципи та інструменти оцінки ризиків і факторів впливу на здоров'я.
- Приклади успішних програм профілактики та їх вплив на громадське здоров'я.
- Національні та міжнародні стратегії з профілактики хвороб і зміцнення здоров'я.

Вміти:

- Визначати ключові детермінанти здоров'я населення та оцінювати їх вплив.
- Класифікувати фактори ризику за рівнем впливу (індивідуальні, соціальні, екологічні тощо).
- Проводити аналіз причинно-наслідкових зв'язків між способом життя, умовами середовища та станом здоров'я.
- Здійснювати базову оцінку стану здоров'я населення на основі епідеміологічних і соціально-демографічних показників.
- Планувати профілактичні заходи на рівні громади з урахуванням основних детермінант.
- Обґрунтовувати вибір профілактичних стратегій відповідно до рівня ризику.
- Працювати з міжсекторальними командами для розробки й реалізації заходів зі збереження здоров'я.
- Застосовувати принципи доказової медицини при впровадженні профілактичних програм.
- Формулювати освітньо-інформаційні повідомлення для населення з метою зміцнення здоров'я.
- Аналізувати ефективність профілактичних інтервенцій та формулювати пропозиції щодо їх удосконалення.

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Форми і методи навчання

Дисципліна буде викладатися у формі лекцій; практичних занять; організації самостійної роботи здобувача.

Методи навчання.

Лекції.

Практичні заняття: бесіда, вирішення клінічних ситуаційних задач, робота з лабораторними приладами, вирішення тестових завдань.

Самостійна робота: самостійна робота з рекомендованою основною та додатковою літературою, з електронними інформаційними ресурсами, підготовка до практичних занять; самостійне виконання індивідуального завдання, підготовка презентації для захисту

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра гігієни, медичної екології та громадського здоров'я

індивідуального завдання.

Зміст навчальної дисципліни

- Тема 1. Вступ до вивчення детермінант здоров'я
- Тема 2. Концепція багатофакторного впливу на здоров'я людини
- Тема 3. Біологічні детермінанти здоров'я
- Тема 4. Поведінкові фактори ризику та профілактика залежностей
- Тема 5. Соціальні та культурні чинники здоров'я
- Тема 6. Освіта, інформація та здоров'я населення
- Тема 7. Економічні та трудові детермінанти здоров'я
- Тема 8. Екологічні фактори, що впливають на здоров'я населення
- Тема 9. Стан житлово-побутового середовища як детермінанта здоров'я
- Тема 10. Харчування і фізична активність як модифіковані чинники здоров'я
- Тема 11. Психоемоційні чинники ризику та їх профілактика
- Тема 12. Інфекційні хвороби як прояв взаємодії соціальних і поведінкових чинників
- Тема 13. Неінфекційні захворювання: профілактичний підхід
- Тема 14. Індивідуальне здоров'я: медико-профілактичні аспекти
- Тема 15. Сім'я як соціальний інститут формування здоров'я
- Тема 16. Здоров'я уразливих груп населення
- Тема 17. Громадське здоров'я і міжсекторальна профілактика
- Тема 18. Профілактика на рівні громади: приклади ефективних програм
- Тема 19. Профілактика у системі охорони здоров'я України
- Тема 20. Міжнародні стратегії профілактики та управління здоров'ям
- Тема 21. Первинна, вторинна та третинна профілактика: відмінності та підходи
- Тема 22. Поведінкова медицина та формування здорового способу життя
- Тема 23. Промоція здоров'я: принципи, стратегії, інструменти
- Тема 24. Інформаційно-освітні кампанії та вплив на поведінку населення
- Тема 25. Оцінка ефективності профілактичних заходів і програм

Перелік рекомендованої літератури:

Основна:

1. Конституція України.
2. Основи законодавства України про охорону здоров'я.
3. Закон України "Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення".
4. Зубор Н. «Основи фізіології та гігієни харчування» 336 с. Центр навчальної літератури, Київ 2019 р.
5. Пропедевтика гігієни; підручник: у 2 т. Т1/ В.В, Бабієнко, А.В. Мокієнко – Одеса: Прес-курер, 2022. 400 с.

Додаткова:

1. Медична психологія. Навчальний посібник, рекомендов. МОНУ для студентів ВНЗ / Пшук Н.Г., Маркова М.В., Кондратюк А.І., Стукан Л.В. – Вінниця, 2010. – 136с.
2. Психологія: навчально-методичний посібник / Н.І. Жигайло, Р.І. Карпінська; – Львів: СПОЛОМ., 2013. – 264с.:іл., табл.
3. Основи загальної та медичної психології у вищій школі: Навчальний посібник / за ред. Р.І.Білобровки – 2018.- 286 с.
4. Психологія: підручник для студентів вищих навчальних закладів / Т.Б. Партико, С.Л. Грабовська, А.О. Вовк та ін.; за заг. ред. Т.Д. Партико. – К.: Ін Юре,

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра гігієни, медичної екології та громадського здоров'я

2014. – 664с.

5. Патопсихологія: навчально-практичний посібник. / Гурська Т., Турецька Х. – Львів: видавництво Українського католицького університету, 2016. – 204с.

6. Дуткевич, Т. В. Загальна психологія. Теоретичний курс [Текст] : навч. посіб. / Т. В. Дуткевич. – К.: ЦУЛ, 2019. – 388 с.

7. Москалець В. П. Загальна психологія: підручник. / В.П Москалець. – К. Ліра-К:, 2020. – 564 с.

8. Філоненко, М. М. Психологія особистісного становлення майбутнього лікаря [Електронний ресурс] : монографія. – К.: ЦУЛ, 2015. - 334 с.

9. Партико Н. В. Психологія конфліктів Навчальний посібник. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2019. 132 с.

Електронні інформаційні ресурси

1. <http://moz.gov.ua> – Міністерство охорони здоров'я України
2. www.ama-assn.org – Американська медична асоціація / AmericanMedicalAssociation
3. www.who.int – Всесвітня організація охорони здоров'я
4. www.dec.gov.ua/mtd/home/ - Державний експертний центр МОЗ України
5. <http://bma.org.uk> – Британська медична асоціація
6. www.gmc-uk.org - General Medical Council (GMC)
7. www.bundesaerztekammer.de – Німецька медична асоціація

ОЦІНЮВАННЯ

Форми і методи поточного контролю: залік.

Залік, виставляється здобувачу, який виконав усі завдання робочої програми навчальної дисципліни, приймав активну участь у практичних заняттях, виконав індивідуальне завдання та має середню поточну оцінку не менше ніж 3,0 і не має академічної заборгованості.

Критерії поточного оцінювання на практичному занятті

Оцінка	Критерії оцінювання
Відмінно «5»	Здобувач вільно володіє матеріалом, бере активну участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної задачі, впевнено демонструє практичні навички під час лабораторних досліджень, висловлює свою думку з теми заняття, демонструє клінічне мислення.
Добре «4»	Здобувач добре володіє матеріалом, бере участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної задачі, демонструє практичні навички під час лабораторних та досліджень з деякими помилками, висловлює свою думку з теми заняття, демонструє клінічне мислення.
Задовільно «3»	Здобувач недостатньо володіє матеріалом, невпевнено бере участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної задачі, демонструє практичні навички лабораторних досліджень з суттєвими помилками.
Незадовільно «2»	Здобувач не володіє матеріалом, не бере участь в вирішенні ситуаційної задачі, не демонструє практичні навички лабораторних досліджень.

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра гігієни, медичної екології та громадського здоров'я

Форми і методи підсумкового контролю: іспит.

До іспиту допускається здобувач, який виконав усі завдання робочої програми навчальної дисципліни, приймав активну участь у практичних заняттях, виконав індивідуальне завдання та має середню поточну оцінку не менше ніж 3,0 і не має академічної заборгованості.

САМОСТІЙНА РОБОТА ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Самостійна робота передбачає підготовку до кожного практичного заняття.

ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:

- Пропуски занять з неповажних причин відпрацьовуються за розкладом черговому викладачу.
- Пропуски з поважних причин відпрацьовуються за індивідуальним графіком з дозволу деканату.

Політика щодо академічної доброчесності:

Обов'язковим є дотримання академічної доброчесності здобувачами, а саме:

- самостійне виконання всіх видів робіт, завдань, форм контролю, передбачених робочою програмою даної навчальної дисципліни;
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

Неприйнятними у навчальній діяльності для учасників освітнього процесу є:

- використання родинних або службових зв'язків для отримання позитивної або вищої оцінки під час здійснення будь-якої форми контролю результатів навчання або переваг у науковій роботі;
- використання під час контрольних заходів заборонених допоміжних матеріалів або технічних засобів (шпаргалок, конспектів, мікро-навушників, телефонів, смартфонів, планшетів тощо);
- проходження процедур контролю результатів навчання підставними особами.

За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:

- зниження результатів оцінювання індивідуального опитування, виконання тестових завдань, оцінки за розв'язання ситуаційних завдань, виконання індивідуального завдання, заліку тощо;
- повторне проходження оцінювання (тестових завдань, ситуаційних завдань, індивідуального завдання, заліку тощо);
- призначення додаткових контрольних заходів (додаткові ситуаційні завдання, індивідуальні завдання, тести тощо);
- проведення додаткової перевірки інших робіт авторства порушника.

Політика щодо відвідування та запізнень:

Стан здоров'я: здобувачі хворі на гострі інфекційні захворювання, у тому числі на респіраторні хвороби, до заняття не допускаються. Запізнення на заняття – не припустимі. Здобувач, який спізнився на заняття, може бути на ньому присутній, але якщо в журналі викладач поставив «нб», він повинен його відпрацювати у загальному порядку.

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра гігієни, медичної екології та громадського здоров'я

Використання мобільних пристроїв:

Використання будь-яких мобільних пристроїв заборонено. При порушенні даного пункту здобувач має покинути заняття та в журналі викладач ставить «нб», яку він повинен відпрацювати у загальному порядку.

Мобільні пристрої можуть бути застосовані здобувачами з дозволу викладача, якщо вони потрібні для виконання завдання.

Поведінка в аудиторії:

Поведінка здобувачів та викладачів в аудиторіях має бути робочою та спокійною, суворо відповідати правилам, встановленим Положенням про академічну доброчесність та етику академічних взаємин в Одеському національному медичному університеті, у відповідності до Кодексу академічної етики та взаємин університетської спільноти Одеського національного медичного університету, Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату у науково-дослідній та освітній роботі здобувачів вищої освіти, науковців та викладачів Одеського національного медичного університету.